

икенче сабак

Исэнмесез, бу икенче сабакның язма төре.

Икенче сабакта без **яхшылык**, яхшылык **ясау** темалары сайлап, дискуссия алып бардык. Карашларның төп өлешен без татар мәкальләреннән жыеп, алар өстендә фикер йөртеп.

сүзләр

караш	
мөнәсәбәт	
бәяләү	
мөһим	
әһәмият	
кыйммәтләр системасы	
мәкаль	
үзаң, үзаңлылык	
хольк	
гамәл	
карап	
кылу	
изгелек	
игелек	
яман	
явыз	
жәмгыять	
караш	
тар - киң	
битараф	
ихтыяр	
ихтыяж	

Темага керер өчен сораулар:

1. сезнең яхшылык ясауга карата *мөнәсәбәтегез*.
2. тормышыгызда яхшылык *төшенчәсе* нинди урын алып тора. кайчан сез шундый карашларга килдегез? ни сәбәпле?
3. яхшылыкның иң гади мисаллары
4. яхшы кеше булып өчен ни кирәк
5. кешене бәяләгәндә аның яхшы эшләр кылуына(ясауына) нинди әһәмият бирәсез? сезнең өчен бу мөһимме?
6. сезне яхшылыкка өйрәтүчеләр кем булды?

Жылынганнан соң төп өлешкә - **мәкальләр** белән эш итүгә күчк.

Бу өлештә мәкальләр бирелә. Алардан соң сораулар һәм катнашучыларның җаваплары бирелде.

Мәкальләр юлы

32618 "агач җимеше белән, кеше яхшы эше белән"

- кеше нәрсә белән **аерылып** торырга, үз - үзен, сәләтләрен күрсәтергә **тиеш**?

аста катнашучы сүزلәре бирелә

Наилә ханым

кешене бары тик яхшылык ясау ягыннан гына карарга кирәк түгел. аның башка, үзезгә бик тә ошап бетмәген якларын танырга кирәк - аларга да әһәмият бирергә мәҗбүрбез.
бу мәсьәләдә кыйммәтләр системасы төп карар кылучы корал булып тора.

- әгәр дә кешене яхшылык ягыннан гына күрергә кирәк булмаса да(мәкаль карашы буенча), без ул яхшылык булуын(яхшы эш булганын) **гомумән** күрсәтергә тиешме? бу юнәлештә **кем** эшләр алып бара?

Наилә ханым

яхшылыкны күрсәтергә кирәк. ул да булса кешеләргә кулланма(яки инструкция) буларак файда китерә ала, позитив гәмәльләр эшләүгә этәргеч була ала.
блогерларның тырышлыгы бу өлкәгә зур өлеш кертә. алар күп кенә без булдыра алмаган эшләргә этәргеч(мотивация) ясыйлар : сәяхәт итү, телләр өйрәнү, вак ачышлар ясау.
бик җитди проблемаларга килгәндә - алар экология(жир шарын ярату) проблемаларына кебек аваз бирәләр, караучыга пассив(хәрәкәтсез) утырырга мөмкинлек бирми торган мәгълүмәт җиткерәләр.

- кешене кайсы яктан күбрәк бәяләргә тырышсыз? сезгә ошаган кешеләр кем алар?

Наилә ханым

кеше ихлас булса, үз эше белән янып йөрсә, үзендә мәкер сакламаса ул мине үзенә җәлеп итә ала. бу шулай эшләргә карата да дөрес. мин бары тик башка кешеләргә яхшы булган эшләргә эшләргә ашыкмыйм. күңелгә ятышлы, мавыктыргыч нәрсәләр белән шөгыльләнәргә тырышам, кызыклы җирләрдә булырга омтылам.
холкы - харизмасы булган кешеләр үзенә шулай тарта. алар киң җәмгыять тарафыннан бик яхшы кешеләр дип саналмаса да, үзләренең хасиятләре белән, көч - гайрәтләре белән үзләренә караталар.
алар арасында мәкерле кешеләр очрый. алар белән дә аралашудан файда алам, шул очракта мөнәсәбәтләрнең озынлыгы гына кыска килеп чыга.

23 "бер чулпан мең таңга көзгә, бер яхшылык мең елга өлгә"

- яхшылык ясауның кайсы ягы матур булып тора? өлгә булып торганда ул нинди эшләү юлын тудыра, нәрсәдә чикләтә?

Наилә ханым

көч килгәндә яманлыкка(начарлыкка) яхшылык белән җавап бирү ул кешелеклелекнең үрнәге булып тора. ләкин алай гел эшлисе килми. шулай да кай чагында җавап кайтарысы туры килә - яманга яман белән.
әйе, болай башкалар өчен яхшылык өлге булып тора ала, нәкъ менә яшь кешеләр өчен бигрәк тә.

24 "әдәмнән һәр яхшылык көтелер"

бәлки дин ягыннан шулайдыр, ләкин минем фикеремчә алай булмаска да мөмкин. диндә булган кешеләр шулай эшләргә тырышалардыр да, әмма хәзерге җәмгыять халәтен алганда бу тар карашлы гадәт була.

35 "кургашны ялкын эретә, күңелне яхшылык эретә"

- күңелне нәрсә эретә ала? шуңа мисаллар китерегез.

күп кенә кешеләрнең күңелен яхшылык эретә ала. шуннан кала бер кешенең башкаларга яхшылык ясавын күрү шулай ук игътибарны җәлеп итә.
гадәттән тыш, чик мисалларын караганда, психопатларга начарлык ясау рәхәт китерә, явызлыкның булуы аларны битараф калдырмый.

46 "яхшылык иткән кешенең кадерен бел!"

бик катгый караш. кеше яхшылык ясаган кешегә ничек тели шулай үз үзен тотсын иде, бу аның үз ихтыярында. игелек күрсәткән кеше яхшы эш хакына гына эшләнсен иде - бу очракта коры яхшылык ягъни гуманизм булсын иде.

52 "яхшылык итү кулыңнан килмәсә - телеңнән, телеңнән килмәсә, күңеленнән килсен"

- яхшылыкка илтүче юллар. бу караш белән килешәсезме?

алып баручы сүзләре

үземне шул карашка туры китереп күрәм. яхшылык эшләүнең гамәли яктан асылына төшенү - мавыктыргыч эзләнүләрдән берсе. ләкин шулай да бик көчемне югалтып көн күрмим, фанатизмсыз гына торам.

54 "яхшылык кылганга кем үкенгән"

Наилә ханым

рус макаласе - игелекле ниятләр белән тәмуҗка юллар салынган. шуна киресе булып тора.

Матур мәкальләр дип биреп китәм

1. исле чәчәк өзелер, исе болында калыр.
2. балыкчының кроватында ятканчы, ислемайчының идәнәндә ятканың артык.
3. елый - елый сөйләсәң, елан чыгар өненнән.

Наилә ханым

сюжетлы тарих күз алдыма килә - бер кеше шул хәтле елаган, елан да түзә алмыйча чыга, ни булды икәнә белергә тели.

55 "яхшы янында яхшырасың" Г. Апсаламов

- сезнең дә шулаймы?

Юаш кеше темасы

Наилә ханымның бу бүлектә карашы

юаш кешеләргә халыкта бик катгый караш булган. бу миңа гел ошамый, болай булырга тиеш түгел.

56 "агач йомшагын корт басар, юаш кешене сүз басар"

32758 "жүләр белән юаш - бер"

- моның белән килешәсезме?

66 "юаш булганчы, чүп бул, чүп булганчы, юк бул"

- юаш кешене бетереп ташлау - юаш кешене кешегә санамау. сез юаш кешеләргә ничек карыйсыз, сезнең янда шундый кешеләр күпме?

68 "юаш булсаң, басарлар, үткен булсаң качарлар"

Наилә ханым

хәзерге көндә юаш кешегә урын күбрәк бирелгән. үземнә тәҗрибәгә килгәндә, юашларны гаиләдә, мәктәп чагында ук басканнар. аларның матур яклары бар : хисләрне, көйләрне сизәләр. шулай да психолог була алалар, сизелер - сизелмәс тойгылар, вак кичерешләр белән эшли алалар.

